

Припадници полиције и БИА ухапсили су новинара и писца Бошка Савковића (61) због, како су навели, сумње да је извршио кривично дело позивање на насилну промену уставног уређења. Њему је јуче одређено задржавање до 48 сати, јутрос је саслушан пред тужиоцем, а ускоро ће бити изведен и пред судију.

Са лутком или без, правници са којима смо разговарали тврде да овде нема никаквог кривичног дела, и да је Савковић неправедно ухапшен.

Он је на петом протесту Србија против насиља на транспаренту носио „обешену лутку“ која подсећа на Александра Вучића, а чланови владајуће странке одмах су се путем друштвених мрежа оглашавали, инсистирајући да је то позив на убиство председника Србије.

Међутим, његова ћерка Емилија Савковић тврди за Данас да на транспаренту који се

односио на ТВ Пинк уопште није било лутке.

Адвокат Иван Нинић каже за Данас да у овом случају нема елемената било ког кривичног дела за које се кривично гоњење предузима по службеној дужности и да је то очигледно чак и правним лаицима.

– Кривично дело позивање на насилну промену уставног уређења, сада, последњих недеља, постаје једини одбрамбени штит ове власти и Александра Вучића, и то дело ће се тек злоупотребљавати када заживи тај његов тзв. Покрет за државу. То сам, из прве руке, видео као бранилац Драгана Николића, ухапшеног Србина из Лепосавића, који је месец и по дана био утамничен, без иједног јединог доказа, а грех му је то што неће да слуша Милана Радојичића и Српску листу – указује Нинић.

Према његовим речима, овде је увек примарни циљ да медији пренесу вест о хапшењу онога ко је имао храбрости да се сатирично супротстави Вучићу, да сруши култ његове личности, а то што ће поступак бити обустављен, јер нема елемената кривичног дела, више никога неће интересовати.

– Замислите колико људи би требало ухапсити у Француској или Немачкој због ношења лутака на јавним протестима против режима. Очигледно је да политички инструментализовано тужилаштво само малтретира и понижава ухапшеног грађанина, с циљем да застраше све људе који показују грађански бунт. Треба објавити име и презиме јавног тужиоца који учествује у овој лакрдији, јер такво урушавање институција и злоупотреба политичке и тужилачке моћи је превршила сваку разумну меру – истиче Нинић.

Адвокат Виктор Гостиљац подсећа да живимо у друштву где је лајк неког твита повод за реакцију са највисег места, па не чуди ни реакција “увек послушног тужилаштва” на хапшење због лутке. Наш саговорник додаје да позив на рушење уставног поретка представља широк појам који може довести до одређених проблема у тумачењу.

– Оно што додатно компликује ствар је да овај члан не предвиђа стварну намеру учиниоца као елеменат кривичног дела, тако да се оставља суду на оцену да ли се ради о противправном понашању. Ипак, пресуде Европског суда за људска права налажу

велики опрез приликом ове оцене, јер власти могу прешироко санкционисати било које понашање и користити овај члан као вид притиска на политичке противнике, како смо већ имали прилике да видимо у Турској – истиче Гостиљац.

Он подсећа да су тамо Ердоганови противници добијали доживотне казне и за само учешће на протестима.

– Најзад, постоји пресуда Европског суда да паљење фотографије шпанског краљевског пара на јавном протесту није позив на рушење поретка него исказивање политичке критике институције монархије. Имамо таквих примера много, па су са мостова и зграда висили Макрон, Трамп, Борис Џонсон, итд. Код нас та симболика није прихваћена, па смо деведесетих имали хапшење човека који је носио Милошевићеву лутку, а сад се хапсе и људи који су носили Вучићеву – каже Гостиљац.

Према његовом мисљењу, то је прешироко тумачење и не може се узети здраво за готово да овакав поступак представља позив на рушење уставног поретка, већ само једну пренаглашену симболику.

– Уколико се власт плаши оваквих порука и на њих реагује репресијом, то је више порука учесницима протеста да воде рачуна шта причају и поручују, а то је угрожавање слободе изражавања. Ми живимо у окружењу у коме је и лајк неког твита повод за реакцију са највишег места, па не чуди ни реакција увек послушног тужилаштва на овакве манифестације – закључује Гостиљац.

Од стране европских институције стижу снажне реакције осуде хапшења Бошка Савковића.

„Дубоко смо забринути због недавних дешавања у Србији где су српске власти након мирних протеста у Београду притвориле Бошка Савковића, копредседавајућег Заједничког консултативног комитета ЕУ-Србија (ЈЦЦ)“, наводи се у заједничкој изјави председника Европског економског и социјалног комитета Оливера Ропкеа и председника Секције за спољне односе тог комитета Димитриса Димитриадиса.

„Устав Републике Србије гарантује право на слободу окупљања и слободу изражавања свим грађанима Србије. Иако Комитет не одобрава било који облик говора мржње или говора који подстиче насиље, фундаменталне вредности слободе говора и окупљања не могу и никада не треба да буду компромитоване, чак и када нису у складу са ставовима владе“, наводе двојица званичника у саопштењу.

Србија је поред Турске једина у овом делу света где се људи хапсе због лутака које носе на протестима, под оптужбом да руше уставни поредак.

Подсетимо, током протеста 1996-97, колону демонстраната предводио је цип на којем је била постављена лутка Слободана Милошевића у затворском оделу са оковима око руку и ногу. Лутку је до 5. децембра држао тадашњи активиста СПО, а данас самостални посланик, Дејан Булатовић. Он је ухапшен због лутке, а званично образложење је било да је заустављао саобраћај и малтретирао возаче у центру града.

[Loading...](#) [Twitter embed code generator](#) .twit2{height:221px;width:211px;} #fav
img{max-height:none!important;max-width:none!important;background:none!important} #twit
twit{max-height:none!important;max-width:none!important;background:none!important}

У демократским државама постоји чак култура ношења лутака које представљају политичаре на протестима, тако да се у Францускуј редовно спаљују оне са ликом Емануела Макрона. У Америци ниједан протест против власти не може да прође без лутака политичара, које могу да се купе у продавницама по цени од око 30 долара. Најчешће је употребљава она са ликом Џорџа Буша, посебно употребљавана у време америчког напада на Ирак. Те лутке су представљале Буша у крвавим униформама, са бомбом у рукама, или како јаше пројектил.

(Данас)